

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Dubium IV. Quod sit subjectum Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

DUBIUM IV.

Quod sit subjectum Baptismi.

284. **R** Esp. I. Subjectum capax Baptismi, est solus homo vivus, ab Adamo descendens, nondum baptizatus.

Resp. II. Valide baptizantur infantes, item perpetui amentes, qui nunquam usi sunt ratione, quia censentur ejusdem conditionis cum infantibus. Si autem aliquando sint usi ratione, non valet Baptismus, nisi ante amentiam petiveriat. V. Bon. d. 2. q. 2. p. 6. Laym. l. 5. t. 2. c. 6. Unde resolves

I. Si puer inter baptizandum, nondum finita forma moriatur, Baptismus est nullus.

II. Non valet Baptismus iteratus, ideoque uterque, tum rebaptizans, tum rebaptizatus, peccant moraliter, suntque irregulares & in jure civili subiacent poenae mortis. Quas tamen poenas non videtur incurrere is, qui est sine justa causa rebaptizat sub conditione, quia intelliguntur de Baptismo absolute dato, quando moraliter constat priorem Baptismum fuisse validum. Vid. Lay. c. 5. Bon. p. 5.

III. Nondum perfecte natus est baptizandus, si sit periculum, dummodo pars aliqua possit abluī, quia est homo vivus, nec certo constat esse incapacem.

IV. Si dubium sit, an infans vivat, baptizandus est sub conditione.

V. Validè baptizatur, quem Minister putat esse alium; aut licet sit puella, quam putat esse puerum, quia intendit baptizare presentem. Aliud est in Matrimonio, quia intendit contra- here cum illa, quam putat, Bon. p. 4. n. 26.

VI. Validè, etsi extra necessitatem illicitè, plures simul baptizantur, hac formâ, Ego vos baptizo, &c. Bon. p. 4.

VII. Monstrum, quod capite & pectore formam hominis refert, est baptizandum; secus si bestiam refert. Quod si verò caput tantum sit ferinum, putat esse baptizandum Comitulus: Nav. tamen & alii volunt differendum, donec certiùs cognoscatur, nisi periculum mortis immineret, tum sub conditione baptizandum esse. Quod si habeat membra hominis geminata, & dubitetur, nam sit unus homo, an duo, duplex Baptismus conferendus est, unus absolute, alter sub conditione, in ea parte, quâ membra apparent imperfectiora. V. Lay. n. 12. Bon. to. 1. de Bapt. disp. 2. p. 6. & Rituale Romanum tit. de Baptismo.

Resp. III. Extra mortis periculum, validè, non tamen licetè baptizantur ethnicorum infantes, invitis parentibus. Ratio, quia vel auferuntur parentibus, & sit illis injuria; vel relinquuntur, & sit injuria Sacramento, quod exponitur irreverentiâ. Quod si tamen possint christianè educari (ad quod tunc obligaberis) licebit in his casibus: 1. Si parentes sint tuamancipia, tunc enim tui potiùs sunt quàm illo- rum. 2. Si parentes aliquando fuerint baptizati, vel uterque; vel saltem alteruter; quia tunc Ecclesia jus in eos habet. 3. Si alter paren-

»tum petat; tunc enim iusta eius voluntas inju-
 »stæ alterius præferenda est, in favorem prolis
 »& fidei. 4. Si infans sit in periculo mortis. 5. Si
 »rationis jam compos puer petat; quia in nego-
 »tio religionis, est sui juris. In dubio autem de
 »usu rationis, sufficit esse 7. annorum. V. Lay. l.
 »e. Fill. c. 2 c. 6. Bon n. 12.

» *Quæres*, An Baptismus aliquando repeti
 »possit, & quâ formâ.

» *Resp.* Cum temerè rebaptizare sit mortale ex
 »objecto, quia est in genere sacrilegii, dum con-
 »aris ministrare Sacramentum incapaci, hinc ad
 »hoc, ut non liceat rebaptizare, non requiritur
 »certitudo de Baptismo, sed sufficit, si pro eo sit
 »conjecturæ; ut v. g. quod quis natus & educatus
 »sit inter fideles, nec pro contraria parte ratio-
 »nes alicujus momenti occurrant: leve enim,
 »vel metaphysicum dubium non sufficit, sed re-
 »quiritur grave & morale, vel saltem rationabi-
 »le: In quo inclinandum esse in favorem bapti-
 »zandi, rectè monet Lay. e. 5. nu. 3. & 4. ex Suar.
 »& aliis, Unde resolves.

» I. Sub conditione baptizandi sunt. 1. Qui cum
 »-materia & forma, aut intentione dubia (secun-
 »dum supradicta) sunt baptizati. 2. Infantes ex-
 »positi, & reperti sine scheda testante de Baptis-
 »mo; secus si cum ea. Ita Commun. Quint. c. amen
 »c. 1. f. 16. & 14. contendit etiam hos esse rebap-
 »tizandos. 3. Baptizati ab obstetricibus veneti-
 »cis; præsertim si falsæ vel convictæ fuerint, ali-
 »quando non rectè baptizasse. Lay. n. 3.

» II Infantes ab obstetricibus, vel parentibus,
 »vel cognatis, &c. ob necessitatem baptizatos,
 »promiscuè omnes sub conditione rebaptizare,
 »(quando

(quando obstetrices bonæ, & bene instructæ censentur) non licet, quia de valore Baptismi prudenter & rationabiliter dubitari non potest. Suar. Lay. c. 5. Qui tamen contrariam consuetudinem quorundam Parochorum damnare non audet, eò quod ipsi experientia didicerint, obstetrices non raro fuisse deceptas à diabolo, ideoque revera periculum aliquod sit animæ, ob quod irreverentia cesset: additque eam consuetudinem approbatam fuisse à Pastoralis Romano edito Antverpiæ 1607. eamque sententiam tenet Sylv. apud Dian. p. 5. t. 13. R. 86. & ipse Dian. p. 9. t. 6. R. 35. cum aliis 2. censet eam probabilem, habereque locum in omnibus baptizatis ab hæreticis, licet sint adulti, quod C. de Lugo, R. mor. l. 1. d. 2. rectè limitat ad illos circumstantias, in quibus prudenter dubitari possit de defectu materiæ, formæ, vel intentionis. Denique etiam Quint. t. 1. f. 6. docet, infantes supradictos ferè omnes rebaptizari posse sub conditione.

III. Peccat graviter Minister, qui non rebaptizat eum, de quo rationabile dubium juris vel facti manet, num validè sit baptizatus, quia tenetur proximum liberare probabili periculo gravis mali, cum facile potest. Lay. l. c. Quintan. l. c. 2. si non diligenter inquirat in talis Baptismi valorem, nisi de hoc aliunde constet. Quint. f. 6 & 7.

IV. Non est rebaptizandus, de cujus Baptismo habetur testimonium unius oculati testis, licet fœminæ; dummodo non sit suspecta, nec aliud obstat. Laym l. c.

V. Qui verè & rationabiliter dubitat de suo Baptismo, tenetur petere Baptismum, & Parochus

»chus ei conferre. *Quint. f. 13. § 19.* & interea
»abstinere ab usu aliorum Sacramentorum.

» Resp. II. Baptismus sub conditione, hac for-
»ma conferendus est: Si baptizatus es, non te bap-
»tizo. Si nondum es baptizatus, ego te baptizo in nomi-
»ne &c. Ac licet sufficiat solâ mente conditio-
»nem apponere, si ex omissione non timeatur
»scandalum, tutius tamen est exprimere verba
»saltem ita: si non es baptizatus, &c. vid. *Tol. l. 2. c.*
»19. *Lay. l. 6. Suav. d. 31. Fill. t. 2. c. 4. q. 9.* Patrinus
»autem in hoc Baptismo necessarius non est, nec
»adhibendus, *Quint. f. 18.*

A D D E N D A.

285. Q. 49. Quid notandum sit circa obligationem
suscipiendi Baptismum &c. seqq.

§. 1. Est gravis obligatio, per se loquendo,
statim suscipiendi Baptismum, ideoque morta-
liter peccaret adultus, si absque justa causa diu
differret, uti rectè probant *Mendo differt. 9. n. 12.*
Aversa q. 68. f. 4. Dicaj. q. 1. n. 253. Similiter
mortaliter peccant parentes fideles, qui, v. g.
ultra mensem, sine sufficiente causa differunt
Baptismum sui infantis, quamvis non sit pericu-
lum mortis, quia universalis consuetudo & de-
creta plurimarum Synodorum, præscribentia,
ut non differatur ultra triduum v. g. vel quatri-
duum, obtinuerunt, aut sufficienter explicarunt
vim legis pro tota Ecclesia, *Castrop. tr. 19. p. 8.*
n. 4. Platel. p. 5. n. 194. Attamen *Sot. apud Laym.*
l. 5. t. 2. c. 6. n. 8. extendit ad octavum, decimum
aut etiam duodecimum diem, prout moris est.
Imò docet *Laym. n. 9.* si sollemnis Baptismus cum
causa differatur, v. g. apud Principes, quia ex-
pectari

pectari debet Patrinus, differri posse ad sesquimensem.

§. 2. Quæri solet, an sit tanta obligatio Baptismi suscipiendi, ut homo adultus possit se ob- 286.
jicere periculo mortis pro eo suscipiendo, & dicendum est posse, si postea non esset spes obtinendi Baptismi, quia securior est & utilior, etiam pro remissionis pœnæ: Non tenetur tamen se obicere, quia potest se aliter salvare, nempe per amorem Dei vel contritionem, *Suar. & Gob. t. 2. n. 122.* potestque videri *Aversa §. Quarto.* Addunt *Ochag. & Caram.* apud *Gob. n. 262.* non tantum licitum, sed etiam præceptum esse, ut qui aliter nequit baptizari, & advertit se non posse conteri, petat se in mare projici, ut baptizetur, quia tenetur vitam animæ anteferre vitæ corporis, & vult immergi optando baptizari, quod autem emergere non possit, præter ipsius intentionem est: Verum sententiam illam alii non admittunt, quia videtur esse directa sui occisio, quæ nunquam est licita. *V. dicta n. 335.*

Q. 50. Qualis consensus seu voluntas requiratur in adulto. R.

§. 1. Constat ex dictis n. 163. & iterum à nu. 287.
166. in adulto habente usum rationis requiri intentionem saltem habitualement, adeoque non sufficere carere contrariâ intentione, uti multis evincit *Mendo dis. 9. n. 8.* Et consequenter, si quis dormiens baptizetur, cum antea nunquam voluerit, Baptismus est invalidus; si tamen antea baptizari voluisset, foret validus, secundum dicta n. 166., nisi fortè voluisset in vigilia tantum baptizari, *Gob. t. 2. n. 296.* Notatque *Meratius d. 6. f. 4.* intentionem adulti, per se loquendo,

debere esse liberam libertate tali, qualis ad mortale requiritur.

288. §. 2. Probabile est sufficere habitualement implicitam, secundum dicta. n. 168. Unde probabile est contra *Suarez* sufficere intentionem, quod quis generatim desiderat sibi adhiberi media ad salutem necessaria, quia Christus potuit sic instituire Baptismum, & concedit *Suar.* sic institutam esse extremam Unctionem, Baptismus autem est maximè necessarius ad salutem. *Con. Gob. n. 298.*

289. §. 3. Si quis haberet voluntatem interpretativam tantum, *Valent. & Ledesm.* putant sufficere, *Suar. & Vasq.* probabilius dicunt non sufficere: *Tann.* dubitat, hinc *Gob. n. 299.* dicit Baptismum sic collatum debere repeti sub conditione.

290. §. 4. Si quis compos rationis voluerit baptizari, sed nunc impos nolit, validè baptizatur, secundum dicta n. 176. Si autem dubitetur, an nunc, quando non vult, sit rationis compos, & sit periculum in mora, baptizari debet sub conditione; si non adsit periculum, differendus est Baptismus, donec plenè sibi restituatur, *Lym. Tamb. Schild. t. 6. cap. 2. Gob. n. 302.* Quid verò faciendum sit, si dubitetur, an puer absque consensu parentum petens Baptismum, habeat plenum usum rationis, dicitur n. 306.

291. §. 5. *Lopez p. 1. c. 12.* negat hominem à natiuitate surdum & mutum, ratione utentem, esse baptizandum: Idem negant *Ochag. Dian. p. 91. t. 6. R. 6. Herinx de Sacram. d. 3. n. 94. Bosco d. 1. f. 8. n. 18.* de furdo, cæco & muto, quia tales non videntur posse habere fidem, spem, attritionem,

nem, & voluntatem Baptismi. Econtrà Coron. Con. q. 68. n. 94. Gob. in Exp. t. 2. n. 311. Burgh. cent. 2. casu 10. dicunt surdum, cæcum & mutum esse habendum tanquam perpetuè amentem, ed quodd non videatur posse habere notitiam ad peccatum requisitam, adeoque baptizari posse. Si autem tantum sit surdus & mutus, poterit per signa esse capax dispositionis & instructionis necessariæ.

Q. 51. Quid addendum sit circa Baptismum infantis adhuc in utero matris clausi R. seqq. 292.

§. 1. Quamvis aqua per artem & instrumenta pertingeret ad corpus infantis, tamen talem Baptismum fore invalidum, docent multi apud Aversam q. 68. f. 1. §. Quod si. & apud Burgh. cent. 2. cas. 7., quibus consentit Mendo d. 9. n. 25. Econtrà fore validum docent alii communiter cum Ledesm. Victor. Suar. Con. Aversa, Dicast. d. 2. n. 62., & rectè probat Pignat. t. 1. consult. 103., quia talis infans est homo, cui debite applicari potest materia & forma, ergo. Nec obstat, quodd Cap. Qui in maternis. De consec. dicatur, Qui natus adhuc secundum Adam non est, renasci secundum Christum non potest; nam tantum dicitur baptizari non posse cum matre, idest, mediante carne matris, de cætero sicuti infans ille erat mortuus spiritualiter per peccatum originale, ita renasci potest spiritualiter per gratiam, quamvis non sit natus corporaliter, uti rectè Mendo dis. 9. n. 28., sic enim factum est S. Joanni Baptiste, & fieret infanti propter fidem in utero matris occiso, uti dictum est n. 237. Exigit tamen honestas, ut mulier, si instrui possit, conferat Baptismum infanti in utero, secundum dicta n.

348. Et si infans postea nascatur, esse rebaptizandum sub conditione, tenent authores communiter, quia censent sententiam, quæ negat valorem talis Baptismi, esse probabilem: Raynaudus autem tom. 14. in tr. *De ortu infantium per sectionem*, c. 6. n. 14. docet aquam non posse ita adduci ad infantem, ut baptizetur, eo quod nimis multis involucris & secundinis sit inclusus: sed alii multi contradicunt: & saltem secundinæ continuantur cum umbilico infantis.

293. §. 2. Praxin adducendi aquam ad talem infantem describunt *Schild. t. 6. n. 9. & Gob. t. 1. n. 57.* An autem mater teneatur permittere se secari, ut infans baptizetur, latè tradunt *Boudevv. p. 2. q. 20. & Gob. à n. 254. & omnium optimè Rayn.*, qui cap. 5. ex iudicio & experientia Medicorum probat sectionem sine periculo fieri posse, ad quoque ad eam teneri. Præterea quid faciendum sit, si mater gravida moriatur, videri potest apud *Boudevv. Gob. & Rayn. supra*; sufficit hoc monere, quod os mortuæ debeat manere apertum, ut non suffocetur infans, si adhuc vivat, possitque excindi. Denique an à muliere gravida poenâ capitis damnata, si lethali ter ægrotet, possit, antequam moriatur, violento vulnere proles extrahi, ut baptizetur, doctè examinant idem *Rayn. & Mendo diss. 4. q. 5. & affirmativam partem tenent Suar. Con. Dian. Aversa §. Eò magis Dicast. supra.*

294. Q. 52. Quid circa abortus, prodigiosos infantes & monstra sit notandum. R. seqq.

§. 1. Authores gravissimi cum *Cardena* in t. crisi d. 14. c. 1. rectè dicunt omnes foetus abortivos mulierum etiam imperfectissimè figuratos esse

esse baptizandos, si dent aliquod signum vitæ per motum, quia putant aliqui Medici, quod foetus humani, post paucos, v. g. tres aut quatuor dies à conceptione, statim animentur animâ rationali.

§. 2. Si infans prodigiosè nascetur, uti factum 295.
esse in Belgio anno 1330. authenticè testatur Loth in Resol. Theol. tr. 15. a. 1., narrans virum, qui ridebat uxorem in partu ejulantem, ex imprecatione uxoris & ultione divina per novem menses sensitse dolorem maximum, & tumorem in femore dextro, ex quo excisus sit infans, talis infans non contraxisset quidem peccatum originale, uti habet communis cum S. Th. apud *Dicaſt.* d. 2. n. 114., quia non descendisset ab Adamo per ordinariam & seminalem generationem; & consequenter si ille factus adultus generasset filios, neque hi contraxissent ob rationem jam datam, sed mansissent in puris naturalibus sine peccato & sine gratia supernaturali, unde si unus eorum statim sine Baptismo fuisset mortuus, probabile est post resurrectionem universalem gavisurum fuisse beatitudine naturali in hac terra: Nihilominus hi omnes debuissent baptizari, tum ut insignirentur caractere baptismali, & adscriberentur Ecclesie Christi, tum etiam, ut consequerentur gratiam sanctificantem, quâ carebant, simulque acciperent habitus supernaturalium virtutum.

§. 3. Si monstrum sit procreatum ex homine 296.
masculo & bruto foemella, baptizari debet sub conditione, quia probabiliter est homo, dubium enim est, an semen foeminæ ad foetum activè concurrat, *Posses.* alique communius contra

Henric. Si autem monstrum sit procreatum ex muliere & bruto masculo, uti testatur *Besoldus* in *Thesouro practico* v. *Schwangerung* pag. 884. mulierem aliquando fuisse, quæ tæ conceperit è simio, tale monstrum baptizari non debet, uti rectè *Dicaſt.* n. 119. quia certum videtur, quod non sit homo, cùm ad generationem hominis omnes requirant semen viri. In dubio autem, an sit ex bruto masculo, baptizari debet sub conditione, si homo est, *Bonac. Schild. Gob.* in *Expet.* t. 2. n. 278. Addunt *Laym.* & *Dicaſt.* n. 117. si absit periculum mortis, semper melius esse, ut differatur Baptismus, donec certius cognoscatur, an homo sit, necne. Plura de monstris, item de natis ex dzmone incubo vel succubo, videri possunt apud *Bouderv.* p. 2. q. 21. & 22., item apud *Gob.* supra casu 9.

297. Q. 53. Quid circa consensum parentum sit notandum. Bz. seqq.

§. 1. Baptismus est validus, qui confertur proli non utenti ratione parentibus invitis, qui non baptizantur in fide vel voluntate parentum, sed tantùm Ecclesiæ, *S. Th.* 3. p. q. 68. a. 9 & omnes communiter cum *Dicaſt.* d. 3. n. 71. contra *Durand. Silv. Palud.* & alios, quorum opinio communiter rejicitur tanquam improbabilis.

298. §. 2. Illicitum est baptizare prolem parentum infidelium, si hi inviti sint, quamvis essent subditi Principis volentis baptizari: 1. Quia hoc est contra usum & prohibitionem Ecclesiæ, nam *Julius III.* teste *Pignat.* t. 4. conf. 192. imposuit tali baptizanti pœnam suspensionis & multam 1000. ducatorum. 2. Plerumque ma-

net præsens periculum fidei deferendæ. 3. Pater habet jus in filium, cum filius sit aliquid Patris, eique subjiçatur, ergo malè ei tali modo subtrahitur, *S. Th. 2. 2. q. 19. a. 12.* aliique plurimum cum *Dicaſt. a. 81. & Gab. t. 2. n. 317.* contra *Scot. Gabr. Eſtium*; & ex parte contra *Arcudium l. 1. c. 12. dub. 2.* qui nihil vult resolvere, sed dicit consulendam Sedem Apostolicam. *Dices 1.* Puer debet eripi à morte temporali, etiam invito parente, ergo multò magis à morte æterna. 2. Debet prævalere voluntas Dei, qui præcipit Baptismum. 3. Legitur 1. *Machab. 2. v. 46.* quòd *Mathathias & amici ejus circumciderint pueros incircumcisos, quorquot invenerunt, utique etiam contra voluntatem parentum, quorum aras evertebant.* 4. Principi licitum est impedire hoc peccatum subditorum. *R. Ad 1.* disparitatem esse, quòd parens non habeat jus circa vitam proli, habet autem jus ad gubernationem. *Ad 2.* Deus non præcipit statim in hac circumstantia baptizari. *Ad 3.* Vel erant filii Judæorum, subiecti Legi, vel filii Gentilium subacti armis, & veluti servi, de quibus dicitur *n. 360.* *Ad 4.* Licitum est impedire peccatum subditorum, si obſtet paci & rectæ gubernationi, c. secus, n, nam potestate civili adigi non possunt ad servandum jus etiam naturæ, nisi observatio ad pacem publicam faciat.

§. 3. Non requiritur consensus utriusque parentis, sed sufficit alterutrius, quia cum consensus permittentis sit in favorem religionis & ad salutem proli, alter autem parens irrationabiliter neget, meritò prævalet consensus prioris, *Suar. Laym. l. 5. t. 2. c. 6. n. 10. Aversa q. 68. l. 3.*
§. 48

§. At verò. Gob. n. 320. Dicast. n. 85. Gorm. d. 1. n. 62. Verjuys art. 12.

300. §. 4. Si Parentes infideles sint strictè servi hominis christiani, potest illorum proles auctoritate domini baptizari parentibus invitis, quia jus in prolem spectat ad dominum, qui etiam sine injuria potest abstrahere à parentibus & liberare à subjectione actuali, *Suar. Vasq. Con. Laym. Avers. Gorm. Verj. supra, Dian. p. 2. t. 15. R. 45. Dicast. n. 95. Gob. n. 318. contra Cajet.*
301. §. 5. Si proles in captivitatem abducatur, ut baptizari possit, sufficit alterutrum parentem fuisse in Ecclesia, quamvis nunc uterque sit infidelis, quia cum Ecclesia habeat jus in parentem subjectum Ecclesie, etiam in tantum habet jus in prolem, *Laym. Dicast. n. 86. c. 105. Pignat. §. 1. conf. 71.* Si autem neuter parentum fuit in Ecclesia, proles jure belli captiva, per se loquendo, baptizari posset, quia jam est serva christiana, *Aversa §. Quinto.*
302. §. 6. Si parentes infideles sint mortui, potest Princeps christianus illorum proles sibi tantum politicè subjectas & non strictè servas curari baptizari invitis tutoribus, quia potest derogari juri tutorum, quod per leges civiles inductum est, *Dicast. n. 90. Gob. n. 321. contra Sot. Palud. Vasq.*
303. §. 7. Infantes illorum, qui invalidè baptizati sunt (ut, si apud Anabaptistas vel Calvinistas moris sit, ut unus effundat aquam, alter proferat verba) habent se sicuti infantes infidelium, tales enim parentes non sunt baptizati, sed re ipsa infideles, *Dicast. n. 107.* è contrà infantes hæreticorum verè baptizatorum licitè baptizantur invitis parentibus, si ita velint legitimi

Super

Superiores ecclesiastici, quia eum hæretici sunt subditi Ecclesie, ab hac sine injuria compelluntur ferre pueros ad Baptismum catholicum, si autem recusent, justè abstrahuntur pueri & baptizantur, *Laym. n. 11. Dicast. n. 72. Verj. a. 13. Aversa §. Primò. Nec refert*, quòd videatur fieri contra jus, quod parentes habent in prolem, nam jus alendi & instruendi prolem relinquatur illis, dummodo fiat in vera fide & Ecclesia, cui parentes subsunt; quòd si derectent, habet Ecclesia jus abstrahendi proles, ne pervertantur. In locis tamen, ubi acatholica religio permixta est, non solet Ecclesia isto jure uti.

§. 8. Potest, etiam invitis parentibus, baptizari infans, si justè, vel etiam injustè, sit extractus extra potestatem patriam, tum enim parentes amiserunt jus proximum, seu actuale usum juris sui naturalis, & in jus succedunt illi, quibus nunc subsunt & baptizari mandant, *Laym. n. 10. Dicast. n. 84. Verj. a. 12.*

§. 9. Puer quicumque morti proximus baptizari debet, etiam invitis parentibus, quia tum urget præceptum charitatis, & puer non subtrahitur dominio parentum per baptizantem, sed per ipsum periculum mortis, sic autem extracto licitè confertur Baptismus maximè illi necessarius. Docet quidem *Pignat. t. 5. conf. 14. n. 205. ex Conc. Mediol. sub S. Carolo Borromeo habito*, puerum infidelis tum tantum baptizari posse, quando nulla est spes, quòd possit supervivere, sed videtur sufficere periculum proximum mortis, maximè secundum dicendum. 367.

§. 10. Si puer petat Baptismum contra voluntatem parentum. 306.

lun-

luntatem parentum, & dubitatur de pleno usu
 rationis in puero, si simul cum adsit periculum
 mortis, aut puer sit egressus septennium, aut pa-
 rentes postea essent impedituri Baptismum, nunc
 autem videatur satis consultum illius constan-
 tiz, posset statim baptizari, quia in dubio de
 duobus præceptis oppositis servandum est ma-
 jus, divinum autem præceptum de Baptismo est
 majus, quàm de non agendo contra jus paren-
 tum, *Sot. Suar. Vasq. Laym. Dicast. n. 78. Schild.*
t. 6. c. 2. Gob. n. 326. Si autem absint ejusmodi
 circumstantiz, *S. Anton. Henric. Azor & alii cum*
Dicast. n. 77. probabiliter dicunt non esse licitum
 baptizare, quia parentes sunt in possessione pa-
 triæ potestatis, maxime, inquit *Bonac de Sacram.*
d. 2. q. 2. p. 6. si puer necdum compleverit se-
 ptennium, tum enim non potest præsumi usus
 rationis. E contra *Sot. Laym. alii* cum *Diana*
p. 7. t. 11. R. 40. dicunt licitè posse baptizari,
 quia in dubio favendum est potiùs innocenti
 quàm reo, puer autem est innocens & parentes
 impiè resistunt, neque universaliter verum est,
 quod in dubio semper sit melior conditio possi-
 dentis, sed tantùm, ubi est par causa, si ve simile
 jus, uti probare conatur *Lugo* in *Resp. Mor. l. 1.*
dub. 4., fuse discutiens hunc casum; hic autem
 non est par causa, nam parentes exponuntur soli
 periculo amittendæ patriæ potestatis, quod est
 quid leve, puer autem exponitur periculo æter-
 næ salutis, quod est gravissimum: atque ideo
 concludit *Lugo* saltem puerum non debuisse red-
 di parentibus, sed assertari usque dum accedat
 plenus usus rationis, quod etiam suadent *Suar.*
de Sacram. d. 25. f. 3. Dicast. supra & alii.

Q. 54. Si hereticus petat infantem suum baptizari à Sacerdote catholico, an hic licitè baptizet. R. Negant Suar. Con. Dicast. d. 2. à n. 109. & alii, quia infans ille exponitur evidenti periculo apostasie, non aliter ac infans infidelis, quem DD. passim dicunt non debere baptizari, si sit restituendus parentibus, quia nempe ob periculum perversionis fit irreverentia Sacramento & religioni. Econtrà Laym. l. 5. t. 2. c. 6. n. 12. Aversa q. 68. f. 3. §. Primo. Arsd. in resol. de hæreticis q. 31. Gob. t. 2. n. 324. dicunt licitè fieri, & esse praxin in Germania. Ratio est, 1. quia hæresis apud multos est materialis tantum. 2. Quia multi testantur, quòd vix tertia pars infantum perveniat ad annos discretionis, sicque periculum apostasie est incertum & valde remotum. 3. Quia multum confert ad conversionem ejusmodi puerorum, si postea audiant se catholicè baptizatos esse. 4. Hoc etiam tali proli est aliunde utile, cui præter certam materiam & formam, adhibentur sacre ceremonie & preces Ecclesie. 5. Denique eadem irreverentia contingit, etiam si infans baptizetur ab acatholico, nam etiam acatholicus confert verum Baptismum à Christo pro vera Ecclesia institutum, ergo. Hæc sententia videtur satis probabilis, uti etiam notavit Diana p. 3. t. 4. R. 7.

Q. 55. Si infidelis petat se vel infantem suum baptizari, an id licitè fiat. R.

§. 1. Infidelis adultus volens infidelis manere, baptizari non debet, quia caret dispositione requisita, nempe fide & attritione, & per hoc fieret gravis injuria Sacramento & religioni, cujus gemma projiceretur ante porcum, idèque com-

com-

communis omnium sententia est, neminem esse baptizandum, qui prius ad veram fidem non accesserit.

309. §. 2. *Silv. Nav. & alii putarunt infantes infidelium, si parentes petant, v. g. ut ita liberentur à morbo vel infestatione demonis, licet baptizari, quia illis conveniunt aliquæ rationes n. 367. allatæ pro infantibus hæreticorum, sed communiter contradicunt alii cum Laym. Pignat. Dicast. d. 1. n. 111. Excipit Gob. n. 325., nisi parens infidelis esset mortem illaturus nolenti baptizare, nam secundum dicta n. 144. possunt dari circumstantiæ excusantes Ministrum, qui etiam indigno Sacramentum confert.*

310. Q. 56. *Quid præterea dicendum sit in variis dubiis circa valorem suscepti Baptismi. R. præter dicta à n. 123., adde seqq.*

§. 1. *De illo, qui natus est de Christianis parentibus, & inter Christianos est fideliter conversatus, tam violenter præsumitur, quod fuerit baptizatus, ut hæc præsumptio pro certitudine sit habenda, donec evidentissimis forsitan argumentis contrarium probaretur, inquit Inn. III. Cap. Veniens, ult. de Presb. non bapt. Si tamen alia occurrerent, quæ præsumptionem contrariam facerent, aut tollerent certitudinem moralem, ut si infestaretur à demone, nec sciretur causa alia, peteretur instantè repeti in se Baptismum, rebaptizari deberet sub conditione, Gob. t. 2. à n. 383. De puero Barbaris erepto, vide dicta n. 125.*

311. §. 2. *Si certum sit unum è viginti non esse baptizatum, nesciatur autem quis ille sit, omnes debent sub conditione rebaptizari, quia potest prudenter dubitari de singulis, Lug. Dicast. Gob. n. 692.*

§. 3.

§. 3. Si baptizans fuit perturbatus, idēque
dubitet, an aliquid essentiale omiserit, si unus
adstantium, reliquis non contradicentibus, te-
stetur hoc esse appositum, de cuius omissione
dubitatur, nil debet repeti; si testes discordent,
aut unus contra alios testetur esse omis-
sum, nullus testetur, repeti debet, quia prudenter du-
bitatur de valore, & unus ille testans esse omis-
sum gignit dubium morale, Gob. n. 424. & 427. 312.

§. 4. Qui aliās non est scrupulosus nec hypo-
condriacus, sed prudens, & nunc magnis scru-
pulis ac longā inquietudine agitur circa valo-
rem sui Baptismi, hoc ipso rebaptizari potest
sub conditione, quia videtur gravis causa & du-
bium prudens, ob exempla non baptizatorum,
qui ita internē sunt agitati, Quintanad. tr. 1. sing.
8. & alii cum Gob. à n. 446., ubi refert casus, in
quibus etiam ex infestatione spectrorum judica-
tum sit, causam esse sufficientem. 313.

§. 5. Si quis sit dubius de valore sui Baptismi
dubio juris tantum, quia nempe DD. aliqui pro-
babiliter affirmant, alii probabiliter negant
Baptismum fuisse validum, Dicast. d. 1. n. 217.
Gob. à n. 414. dicunt talem licetē suscipere reli-
qua Sacramenta præter Ordinem & Matrimo-
nium, quia est in possessione, quod sit Christia-
nus, & reliqua illa Sacramenta suscipiendo non
est periculum nocendi alicui tertio. Oppositum
quoad omnia Sacramenta, videtur tenendum
propter dicta à n. 105., quia non est licitum Sa-
cramenta suscipienda exponere periculo nulli-
tatis, cui reipsa exponeret talis suscipiens. 314.

§. 6. Sacerdos dubitans de valore sui Bapti-
smi tenetur secundum dicta n. 126. ex charitate
& iustitia iterum baptizari, & iterum suscipere ex
Tom. V. P quadam 315.

quedam convenientia omnes Ordines, etiam probabiliter Minores, *Quintanad. sing. 10. Gob. à n. 432.* Quid autem facere debeat, si ille multos confitentes audiêrit, aut Missas pro stipendio legerit; item ad quid teneantur poenitentes ejus, si resciant de illius Baptismo dubitari, explicant *Quintanad. sing. 11. & Gob. à n. 439. & 441.*, dicemusque postea de Poenitentia.

316. §. 7. Si dubium fiat de Baptismo Religiosi, baptizari debet à Parocho loci, iterumque sub conditione confirmari & ordinari; non est tamen opus, ut novitiatum repetat, quia est probatus, *Sylv. in resol. variis p. 1. v. Baptismus. cas. 3.*

317. §. 8. Si fiat mutatio sexûs, v. g. foemina in virum, non debet repeti Baptismus, sed tantum mutari nomen foemininum in masculinum, ut dicetur n. 331.

Alii casus 24. circa dubium Baptismi videri possunt apud *Gob. à n. 656.* item apud *Quintan. sing. 1.* casus de Parocho vel obstrictice, quæ dicit se per decem annos caruisse intentione baptizandi, ubi docet *Quintanad.* omnes & singulos esse rebaptizandos, non obstante quòd forte probabile sit Deum supplere intentionem, ut ipse docet *sing. 2.*

318. Q. 57. Quid dicendum sit de infantibus expositis. R. Probabilius videtur esse rebaptizandos sub conditione, etiam si inveniuntur cum apposito sale vel cum scheda testante de Baptismo, ita multi cum *Quintan. t. 1. sing. 9. Schild. t. 6. cap. 2. Gob. t. 2. n. 397. Burgh. Cent. 1. cas. 94.* Idem statuit Synodus Colonensis sub Maximiliano Henrico pag. 59. dicens, quamvis sal adfuerit, rebaptizandos esse sub conditione, nisi certioribus testi-

testimoniis baptizatos esse comprobetur: Ratio est, quia Baptismus obfetricum merito censetur dubius, nisi sciatur eas esse probas & bene instructas, edicantque modum, quo baptizarent, ergo multò magis hic Baptismus censi debet dubius, nam communiter confertur à matre, quæ fortè nunquam vidit baptizari, nunquam didicit, nec præ pudore petere voluit, metuens tamen, ne proles fortè moreretur, baptizavit, uti sciuit. Deinde posset infans à Judæo esse expositus vel ab alio execrante Baptismum, uti rectè notant Sylv. & Mercerus apud Platel p. 5. n. 139.

Q. 58. Quid dicendum sit de baptizatis ab obftrice vel laico. R. seqq.

§. 1. Baptizatus ab obftrice vel laico æquè 319. parùm rebaptizari potest, quàm baptizatus à Parocho, si post examinatam materiam, formam & intentionem, cum qua Baptismus est collatus, non sit prudens dubium de Baptismi valore, Sylvius p. 1. V. Baptismus. cas. 1. Dicast. d. 1. n. 178. Ratio patet, quia non est satis potuisse errari, cum Parochus etiam errare potuerit, sed debet error prudenter præsumi posse. Nec refert, quòd fortè in aliquibus Diocesisibus sit consuetudo rebaptizandi, approbantibus multis Authoribus, uti testantur Gob. t. 2. à n. 171. & Arsd. de Bapt. cap. 2. §. 3. n. 7. Nam consuetudo illa fundatur in erroribus aliquando animadversis, de cætero consuetudo nil potest immutare circa jus divinum, à quo pendet permissio, prohibitio vel jussio reiterandi Baptismum, Gob. n. 175.

§. 2. Quisquē l'icè sequitur statuta suæ Dice- 320. cesis circa rebaptizationem illius, qui ab obftrice vel à laico est baptizatus, Marchant. Gob. n. 171. Abstrahendo tamen ab ejusmodi statu-

ris, plerique ab imperitis, & à mulieribus baptizati, licitè rebaptizantur sub conditione, quia sæpe deprehensi sunt errores, ab iis commissi, uel refert Gob. à n. 178.

321. §. 3. Quando obstetrix est integræ famæ, animosa, circumspccta, sæpius exptta & probata semper egisse rectè, cum proles nequidem sub conditione est rebaptizanda, si illa asseveret eam à se esse legitimè baptizatam, quia cum non possit esse prudens dubium, *Quintanadv. Gob. n. 183.*; rebaptizare autem extra prudens dubium, quamvis adsit scrupulus levis, debet ordinariè censerì mortale, *Hurtad. Gob. n. 353.*

§. 4. Baptizatus ab obstetrice venefica rebaptizari debet, quia meritò est dubium, *Gobat nu. 402.* & iterum à n. 683. In dubio, an fuerit venefica, putat Gob. n. 697. non esse rebaptizandū, quia in dubio non præsumitur delictum; sed videtur dicendum rebaptizandum esse, si dubium sit prudens, quia tum etiam prudenter dubitatur de valore Baptismi.

322. Q. 59 Quid dicendum sit de baptizatis ab heretico Prædicante. R. Hos omnes rebaptizandos esse docent *Quintanadv.* aliique plures cum *Dicast. d. 1. n. 181.* quod Gob. t. 2. n. 392. dicit sibi videri certum quoad baptizatos à Prædicantibus Anglis vel Hollandis, eò quòd constet nullam ferè religionem jam diu fuisse in Anglia, in Hollandia autem numerari ad 80., & quis credat, inquit, apud hos non esse errores substantiales etiam circa Sacramenta? Ideòque n. 396. tandem deflectit in sententiam *Dicastilli.* De Anglis idem docet *Sylv. p. 1. v. Bapt. cas. 3.* Ratio potest esse, quia Prædicantes multi putant Baptismum non esse ad salutem necessarium, sed

sed sufficere fidem parentum, ideoque negligunt aliqua necessariò requisita; aliqui utuntur aquis odoriferis, non curando, an sit elementaris, dummodo sit fluida; quandoque unus affundit aquam, dum Prædicans proferat formam, vel ex cathedra legit Evangelium. Etiam metuendum est, ne careant intentione debitâ, nam, ut jam accipio per litteras, à quodam Missionario, petunt quandoque an parentes velint prolem baptizari Catholicè, an Lutheranè; item, inquit idem Missionarius, quivis baptizat, prout assuevit, vel sibi formulam fabricat, absque cura, dummodo in speciem verba proferat, quæ Baptismi collationem qualitercunque significant, & ita ex rituali suo dicunt multis locis, *Ego te baptizo in nomine Patris, Filii, & Spiritus S.*, omisso, & quam formam licet n. 35. cum communi dixerim valere, tamen Comitulus l. 1. q. 7. negat valere, & Catholici malunt pro securitate addi *Patris & Filii &c.* prout habet forma à Christo nobis tradita *Matth. 28. v. 19.* Ex quibus colligo, si in quibusdam locis sint ita incurri Prædicantes, nec sollicitè observent ea, quæ catholica Ecclesia requirit ad valorem Sacramenti, debere à talibus baptizatos sub conditione rebaptizari.

Q. 60. Quid observandum sit, si repetatur Baptismus. R. Præter notata à Busenbaum & relata n. 284. observanda sunt seqq. 1. Quando sub conditione repetitur Baptismus, probabile videtur, quòd non sit obligatio confitendi, quia libertas est in possessione, certum enim est baptizandum non fuisse obligatum confiteri ante Baptismum, & supervenit dubium de Baptismo.

- ex quo sequeretur ea obligatio, possessionem autem certam non expugnat dubium superveniens. 2. Adultus, qui baptizatur, tenetur promittere saltem attritionem, non quidem de peccato originali, sed de actualibus mortalibus.
325. si commiserit, Gob. t. 2. n. 404. 3. Baptismus, qui ob dubium sub conditione repetitur, secundum aliquos potest licite peragi omni loco, & a quocunque, etiam laico, eo quod Canones statuunt, ut fit Parochus vel Sacerdos, videantur tantum loqui de Baptismo absoluto: quidquid sit de hoc, melius est etiam in Baptismo, qui sub conditione repetitur, se accommodare usui communi, & adhibere saltem Sacerdotem, si haberi possit, Gob. n. 405.; imò Parochum ipsum, secundum dicta n. 376.
326. Q. 61. An ille, qui moritur dubie baptizatus, sit sepeliendus loco sacro. R. De hoc aliisque ad sepulturam pertinentibus agemus lib. 7., quando de excommunicatione.

DUBIUM V.

De Ceremoniis Baptismi.

ARTICULUS I.

Quae servanda circa Ceremonias baptizandi.

327. **R**esp. Ceremoniae Baptismi petendae sunt ex Agenda cujusque Ecclesiae. Universim tamen circa eas servanda sequentia. 1. Baptismus extra necessitatem absque peccato non potest conferri, nisi in aqua consecrata: quae cum de-